

Sodan uudet aseet

Varustautuessaan sodan mahdollisuuksia vastaan, kukin valtio koetti kehittää itselleen mahdollisimman tehokkaita murha-aseita. Pyssyjen kantavuutta lisättiin vuosi vuodelta ja paljon viisaita laskelmia tehtiin sen tiedon perusteella, että nykyaikaiset rihlapyssyt varmasti kantavat kuolettavan kuulansa kahden mailin päähän. Otaksuttiin, että uudenaikaisessa sodassa armeijoille käy mahdottomaksi tulla ollenkaan toistensa näkyviin; oletettiin, että sota muodostuu tieteellisiin laskelmiin perustuvaksi kaukaa ampumiseksi.

Mutta todellisuus on osoittanut tässäkin suhteessa, kuten monessa muussakin suhteessa, että sotakouluissa tehdyt viisaat teoreettiset

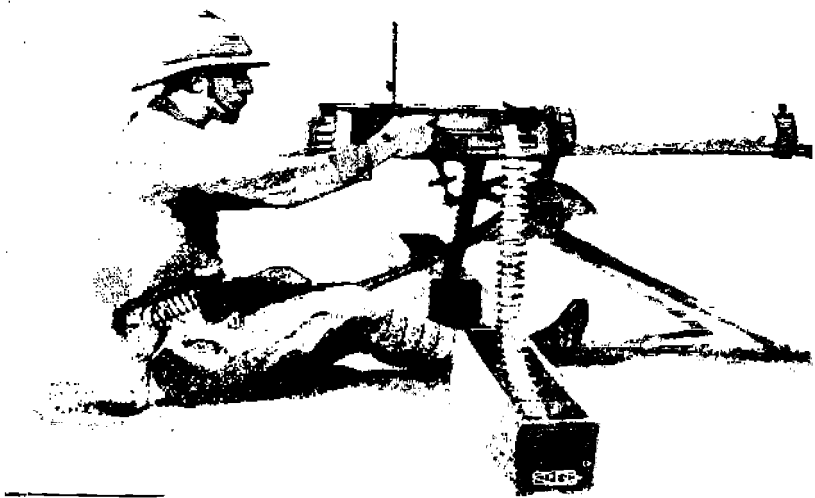
laskelmat eivät kestäkään käytännön koetusta. Hyvin nopeasti vihollisarmeijat lähenevät toisiaan niin lähelle, että pitkälle kantavat rihlapyssyt kokonaan menettävät merkityksensä. Taistelut muodostuivat kamaliksi pistintappeluiksi ja joskus tavattiin murhakentillä sotilaspari, joka oli käsillään kuristanut toinen toisensa kuoliaaksi. Juoksubhautataistelu, jossa vihollisarmeijat ovat niin lähellä toinen toistaan, että voivat vapaasti keskustella keskenään, on palauttanut taistelutavat takaisin alkuperäisten raakalais-aikojen muotoihin. Pitkälle kantavat rihlapyssyt eivät ole mistään merkityksestä, käytäntöön on täytynyt ottaa entisajan kaikki yksinkertaiset keinot, kaukaisim-

nistä muinaisuuden keinoista alkaen aina "kehittyneempien" aikojen murhavälineisiin saakka, — ensin nyrkkitaistelu ja toistensa kurista-

hän toimeen valittiin rykmentin pisimmät miehet, tarvittiin näet käsivarren pituutta tehdäkseen heitto kauas ulottuvaksi. Heidän käytet-

Ranskalaismallinen kuuhensku.

Uudenaikainen kuuhensku.

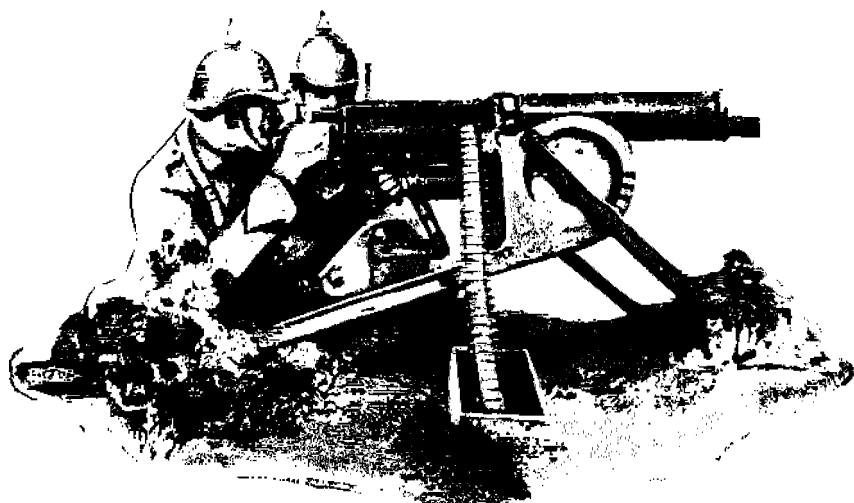
minen, sitten pistintaistelut ja lopuksi käsikranaatien käyttäminen.

17 ja 18 vuosisadan sodissa otettiin käytäntöön kranaattien, räjähtävien pommien heittäminen. Tä-

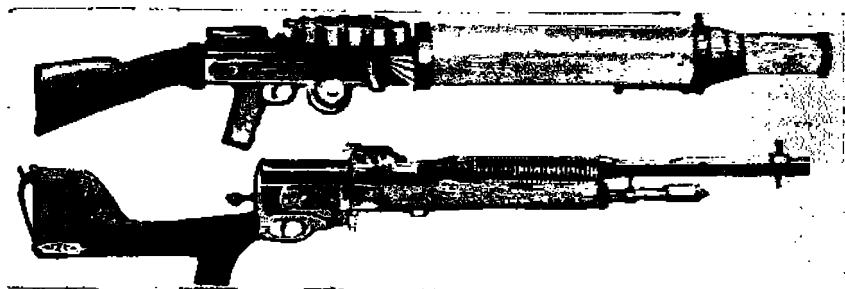
tävänään oli ruudilla täytetty pommi, joka oli varustettu sytytyslangalla. "Kranatööri", joksi näitä sotureita kutsuttiin, sytytti sytytyslangan palamaan ennen heittämistä.

tään ja hänen piti arvata kuinka kauan sytytyslanka palaa ennenkuin se sytyttää ruudin, siis kuinka pitkä sytytyslanka pitää olla kutakin heittoa varten. Oli laskettava, että kranaatti räjähtäisi samalla kun se putoaa maahan.

tui ajoissa noukkia se ylös maasta ja heittää kauas luotaan, tahti, mikä vielä pahempi, hänellä oli aikaa heittää se takaisin lähettäjälle ja pudottaa kranaattoirin siihen loukkoon, jonka hän toiselle kaivoi, an-

Kuuluisaksi tullut saksalainen kuularnisku. Sen käyttämiseen tarvitaan kaksi miestä.

“Viimeinen sana” kuularniskujen alalla. Niitä voidaan käyttää kuten tavallista kivääriä.

Tällä tempulla oli kuitenkin tuntuja heikkouksia. Usein sotamies ei tarkoin laskenut palamista varten tarvittavaa aikaa ja kranaatti räjähti hänen käsissään, tahti kesti liian kauan ennenkuin se räjähti, jossa tapauksessa vihollisen onnis-

taa kranaattoirin maistaa annoksen omaa “metisiniä”.

Mikä olikaan kranaattien heittä-
misen vikana, tosiasia on, että vii-
me vuosisadan alussa käsikranaat-
tien heittäminen joutui tykkänään
pois käytännöstä. Säilyi ainoastaan

“kranatöörien” nimi. Kranatööri-rykmenttejä edelleen muodostettiin armeijan pisimmistä ja komeimmista miehistä, mutta heidän alkuperäinen virkansa häipyi unohtuksiin.

Läntisen alueen jalkamies.

Kaasumyrkkyjen takia on jalkamiehet täytynyt varustaa “kuonokoppilla”.

Tämä sota on jälleen herättänyt eloon kranatöörien maineen. Juoksuhaudoissa taistelemisen tuo viholliset niin lähelle toisiaan, että he viskelevät toisiaan vaikka millä, — tyhjillä olutpulloilla, tavallisilla kivillä ja vaikka millä. Tästä ei ole enää pitkä askel vanhan ajan kranaatin uudestaan käytäntöön ottamiseen.

Nykyajan kranaatit ovat kuitenkin melkoiilla toisellaisia kuin edeltäjänsä. Ei enää tarvitse pelätä sitä, että vihollinen nostaa kranaatin ja nakkaa sen takaisin lähet-

täjälle. Nykyiset räjähdysaineet tekevät mahdolliseksi sen, että kranaatti varmasti räjähtää joka kerta kun se putoaa kovaan maahan. Niitä onkin tässä sodassa otettu käytäntöön montaa eri lajia, niinkuin myötälitetyistä kuvista näkyy.

Edellä jo mainittiin, että juoksuhaudoissa sotiminen on tehnyt pitkän matkan päähän kantavat rihlapyssyt miltei kelvottomiksi. Niiden tilan ovat ottaneet kuuluisat kuularuiskut, joita on “parannettu”, niin että sotamiesten käytettävänä on nykyään yhden miehen hoidet-

“Kaasukomppanian” soturi.

Sotiluan selässä näemme säiliön, joka on täytetty myrkyllisellä kaasulla. Kasvot ovat naamarin peitossa, mikä estää kaasumyrkytyksen tunkeutumisesta hengityselimiin.

tavia konekiväärejä. Ranskalais-
ten käytettävänä on eräs Ameri-
kassa keksitty konekivääri, joka
ampuu neljäsataaneljäkymmentä

seuraavan laukauksen ampumisek-
si ja niinpä tämä murhakone am-
puu prätisee lakkaamatta tehen
taajoissa joukoissa tapahtuvan

Käsikraanattien heittäminen juoksuhaudoista.

laukausta minuutissa ja sen koneis-
to on varsin yksinkertainen. Edel-
lisen laukauksen synnyttämä voi-
ma on nerokkaalla tavalla käytetty

hyökkäyksen aivan mahdollomak-
si. Hyökkääjät kaatuvat kuin ni-
tetty vilja tällaisen laitoksen edes-
sä. Pyssyyn kuuluu nerokkaasti

järjestetty ilmavaihtolaitos, joka automaattisesti jäähdyttää makasiiniin, sillä nopea ammuunta muuten muutamissa silmänräpäyksissä kuumentaisi pyssyn tulikuumaksi ja tekisi sen käyttämisen mahdottomaksi.

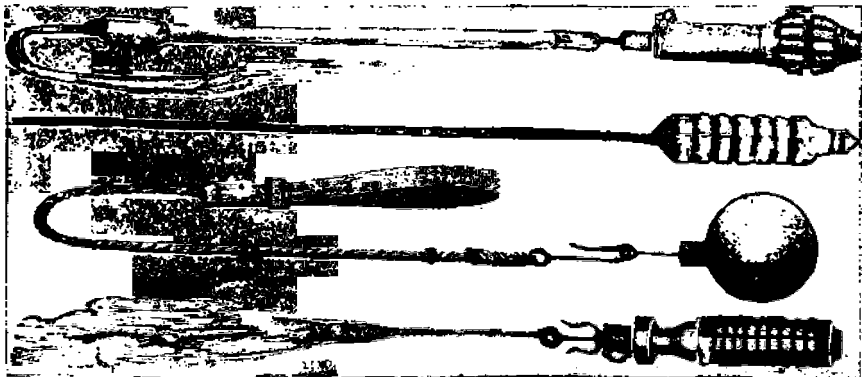
Eräs toinen nykyisen sodan ilmeellisiä nuttuksia on "juokseva tuli". Itse asiassa tämä ei ole mikään varsinainen utuuus, sillä tulen käyttäminen sodankäynnissä oli jo

kreikkalaisille tunnettu. Kerrotaanhan Kreikan vanhassa historiassa, kuinka Salamin saaren lähellä tapahtuneessa taistelussa kreikkalaiset sytyttivät koko persialaisten laivaston tuleen, heittämillä tulipommejaan vihollisen laivojen kannelle. Sitä menestyksellä käytettiin sytyttämään sen ajan puisia kaupunkinuureja ja suojelustorneja. Mitä tämä kreikkalaisten tuli oli, ei ole tullut tunnetuksi. Historioitsijat selittävät että sitä ei voitu millään keinoin sammuttaa. Se luultavasti oli jotakin kemiallisilla menettelyillä synnytettyä tulta.

Saksalaisten käyttämän tulen alkulähdettä ja kemiallista alkua ei myöskään vielä tunneta. Tiedetään, että sotamiehet, jotka sitä käyttävät, kantavat selässään tavallisen sammutuslaitteen näköistä metallikoteloja, jonka suusta kaaus pursuaa palava liekki, kun hana avataan. Se varmaankin sisältää jotakin kemiallista ainetta, joka syttyy tuleen joutuen kosketukseen ilman kanssa. Sen vaikutusta on ehkä liioiteltu, mutta jos paljon tuollaisia tulimiehiä on rimakkain ja he hyökkäävät eteenpäin niin muodostuu tuli heitä suojelevaksi muuriksi, jonka läpi vihollinen voi ei nähdä, ja joka pian ajaa hänet asemtta,

Vasemmalla venäläismallinen käsikranaatti. Oikealla käsikranaatin käsikruunin malli.

Nykyisessä sodassa käytettävien käsikranaattien malleja.

"Periskooppi-kivääri."

Keksijät ovat koko sodan ajan tounneet sellaisen kiväärin keksimisessä, jolla vaaratta voisi ammuskella juoksuhaudoista. Vieressä oleva kuva osoittaa kivääriä, jolla periskoopin avulla voi tähdätä ja kivääriä pitää pystysuorassa, mutta siitä huolimatta kuula löytää maalinsa. Tämä kivääri on vielä kokeilun alaisena, eikä sitä ole käytetty sodassa.

jos hyökkäys tehdään niin läheltä että ei ole aikaa kääntää murhaavia kuularuiskuja hyökkääjiä vastaan.

Vaarallisempi on sitä vastoin saksalaisten käyttämä helvetillinen keino synnyttää myrkyllisiä kaasuja hyökkäyksiään helpottaakseen. Tämänkään kaasun luonteesta ei ole varmoja tietoja. Kuitenkin otaksutaan, että se on jonkinlaista chloriinikaasua, joka nopeasti hävittää keuhkokudokset ja useimmissa tapauksissa on varmasti kuolettavaa. Sitä säilytetään myöskin metallisissa säiliöissä, joista suotuisan tuulen puhaltaessa raskas kaasu hiljalleen kulkee maata myöten vastustajaa kohti. Sitä vastaan eivät auta kuularuiskut eikä käsi-kranaatit. Sillä kuitenkin on heikot puolensa silläkin. Sitä ei voi käyttää muulloin kuin tuulen puhaltaessa juuri siihen suuntaan missä vihollinen sillä kertaa sattuu olemaan. Sitäpaitsi pitää tuulen olla verrattain hiljaista, kova tuuli nopeasti vie kaasun vihollisen ohi tuottamatta mitään vahinkoa. Mutta jos tuuli sattuu kääntymään heti sen jälkeen kun kaasu on laskettu liikkeelle, niin auta armias itse myrkyttäjiä, he saavat itse nielasta sitä yhtä ihanilla seurauksilla kuin he valmistivat vihollisille.

Uudenaikaiset murha-aseet ovat samalla luoneet vastaavia puolustusvälineitä. Kranaattien vaikutukselta päätään suojellakseen ovat

sotamiehet alkaneet käyttää metallisia kypäreitä, samallaisia mitä oli 17 ja 18 vuosisadan kranatooreilla. Ja myrkyllisiltä kaasuilta suojelukseen toisiaan on alettu käyttää keinoitekoisia hengitysvälineitä, selässä ilmahappia sisältävä säiliö ja siitä putki johdettuna suuhun, joka samoin kuin sieraimet, on kokonaan peitetty ulkoilmalta.

Koskahan saamme nähdä sen, että langattoman sähköän avulla aletaan tuhota kokonaisia armeijoita ja laivastoja pitkän matkan päästä. Ja paljon muutakin samallaista voimme odottaa. Sillä onhan nykyään "kristillisen" yhteiskuntamme koko tiede ja taide suunnattu yhä kauheampien murhavälineitten keksimiseen.

Abraham ja Saara

Abrahamin avuks' antol
Herra kelpo neidon, Saaran,
jotta saisi Israeli
sukuhunsa uuden haaran.

Mutta Saara, nuori vaimo,
huomas' tapahtuneen erheen:
aika kului, mutta luku
lisääntynyt vaan ei perheen.

Tuosta huolestuen virkkaa:
"turha vaiva äijä-kulta!
Perillisen toivo tyystin
sammunut jo onpi multa".

"Mutta" — jatkaa — "Abramini
ällä murehdi sä liikaa.
Muistakaamme Hagaria,
meidän sievää palkkapiikaa."

Abrahami ymmärs' yskän,
Hagaria armasteli.
Pettäneet ei Saaran laskut:
syntyi pikku Ismaeli.

Toivo täyttyi Saara-rouvan,
täytyyipä jo hieman liikaa.
Nähkääs: Abrahami eelleen
hakkaeli palkkapiikaa.

Mutta tuosta Abramille
Saara menos: "moinen riittää!
Hagaria rinnallani
en mä salli sinun kiittää!"

Suuttui Abrahami tuosta,
tiuskas' kuultavaksi Saaran:
"piialles tee mitä tahdot,
koska hänessä näät vaaran!"

Saara, saatuansa vallan,
ajoi tielle palkkavaimon,
sitä ennen annettuaan
hälle selkäsaunan aimon.

Mutta mitä Abrahami
oppi jutusta nyt tästä?
Mitä päätti pappa-parka
päästyänsä pälkähästä?

Päätti kai, ett' vaikkei yhtään
Saaran kautta kasvais suku,
niin hän enään sen ei koommin
Hagarien viereen nuku.

Jussi Raitio.